

හොඳ සිංහල 1

වී ක බර්මන්ඩු

“රියියක් නියියක් නැති ජන සමාජය මෙන් මෑ භාෂාව ද අවුලින් අවුලට වැටෙයි. දින ළඟ භාෂාවට මේ විපතකිය යයි සිටී. වචනක ප්‍රයන්තයක් දැන් මැ. වුවමනා යැ.

දැන් දැන් ඇතැම්කු වචනකණය අනවශ්‍ය කොටා සලකන්නා සේ පෙනේ. අප්‍රිඡ්ණයෙන් පෙනෙන්නට ආභාසය කරදරයෙකි. ශබ්දයට වස්තුව සිතාවට කාරණයෙකි. මේ නමින් බලන කලා වචනකණය කුරුණකුටින් ඇති වීම පුළුච්චෙයක් නො වෙයි... සමාජ නීති කඩන්නට ඉඩ අවසර ඇත් නම් සාහසිකයෝ සතුටින් ඉවිලෙති. ඔවුන්ගේ සතුට හෝ පහසුව සේ සලකා සමාජ නීති කැඩීම වරදක් නොවන සේ හෝ පහසුව හෝ සලකා සමාජ නීති කැඩීම වරදක් නොවන සේ දෙලකෙන් වුවුවහොත්, ශිෂ්ට සමාජයේ කෙළවර ඒ නැතින ඇරඹේ. භාෂා නීති කඩන්නට අවසර ඇත් නම්, නොදැනගත් ද - සතුටින් ඉවිලෙති.”

කුමාරතුංග මුනිදාස පඬිතුමා (වචනකණ විවරණය)

“අද පනවෙනවි දේශ බලල ය. මුද්‍රණ දේශ පමණක් නො වේ. ලේඛන දේශ ද අනල්ප ය. සමහරු කමින් හේ නොදැනුම්කමිද පරිණණක අක්ෂර සංයෝජනයෙහි යෙදෙන්නවුන්ට වෙනම පවරිති. පරිණණකය භාවිතා කරන්නවුන්ගෙන් වැඩි දෙනෙක් එම කාර්යයෙහි සමත් කම් වගා කර ගන්නවුන් වුව ද සිංහල භාෂාව පිළිබඳ දැනුම වඩාගන්නට වැයම් නො කරති.

බොහෝ පුවත් පත්වල දී භාෂාව පිළිබඳ ප්‍රධාන පෙළේ වැරදි මුල් පිටුවකින් පවා දැකිය හැකිය. කතු වැකිය ආදර්ශ වශයෙන් වුවද ඇතැම් කතු වැකියක් ලේඛන දේශ කෙරෙහි පවතී නො වේ. ඇදහෙත් නිරවුල් ව ප්‍රකාශ කළ හැක්කේ නිවැරදි භා ක්‍රමයන් දඳ ගැළවීමකට පමණි. එද වඳ ඇදහීමේ නිවැරදි රටාව සවිස්තර ව ගැනවිත් උගත යුතු ය. ඒ සඳහා සිංහල භාෂාවේ පොදු විධායක වීම් පුද්ගලා ගත යුතු ය. වචනකණය යනු කවර භාෂාවක වුව ද

ඇතුළු පඳ වැකි පිළිබඳ විචාරයි. ඇතුළු සංසන්දනාවෙන් පදක්, පඳ සංකලනයෙන් වැකිත් ගලපා ගැනෙයි. අප අදහස් මඟින්ගෙන්, ප්‍රකාශ කරන්නෙන් එ පස් ප්‍රකාශ කරන අදහස් තේරුම් ගන්නෙන් එ ම මතිනි. මිනිසා විසින් මෙහෙත් කරන උද සියුම නිර්මාණ අකුරින් අප්‍රචිතවම වුත්, විශිෂ්ටතම වුත් නිර්මාණය භාෂාව බව ප්‍රකාශිත ය. බන්දුසේන ඉස්සේකර මහාචාර්යතුමා (සිංහල පද වගර)

නිවැරදි නිරවුල් සරල බසින් ලියවුණු ලියවිල්ලක් දැකින විට මගේ සිතියට නැගෙනෙන්නේ ළමා සාර්යයකින් සැරසී පාට පාට මේ කලමක් අතින් ගෙන සිතාවකින් යුතුව මා ඉදිරියේ සිටිනා පින්බර සොදරා ළඳ ලියැයි.

සඳහන් අවිල් ගැඹුරු බසින් ලියවුණු ලියවිල්ලක් දැකින විට මගේ සිතියට නැගෙනෙන්නේ කෙබඳු රුවක් දැයි මම නො කියමි. එය සිතා ගැන්ම ඔබට බාර ය.

මා මගේ ලියවිල්ලට ‘යි - වු’ දෙකුසුබේ ස්වර ලෙසට කෙට ‘යි - ව’ යනුවෙන් ලියමි. එය පොදු ‘කරනි - බලනි’, ‘කරන් - බලන්’ යනුවෙන් ‘ඇලුම - බැලුම’, ‘ඇල්ම - බැල්ම’ යනුවෙන් ලියනවා වගෙයි. එයට හේතු සිටියක් ම ඇත. නොවැදගත් වුවත් ආසන්න ගේතුව පහසුවෙන් ‘යි - වු’ යනුවෙන් කැලී හතරකකින් ලියනවාට වඩා ‘යි - ව’ යනුවෙන් හල් ලකුණ එක් කොට ලිවීම ඉක්මන් ය. එයින් අවිලක් මතු නො වේ.

හල් අකුරකට මුලින් ඇති ‘අ’ ස්වරය විවාහ ව හැඩවීම අපේ ඉඳහා රිසියයි. ‘රුවල, කමල, සිරස’ යන පදවල මැද ‘කුර’ සංචාල ව හඩවන අප ‘රුවල්, කමිල්, සිරස්’ යනුවෙන් අත්කුර හල් කොට කියනන විට ඒ (අ) අකුර ම විවාහ ව කියන්නෙන් ඒ නිසා ය. එය අනෙක් විරියකින් කියන්නෙන්, ‘හල්කුරයට’ මුලින් ඇති ‘අ’ ස්වරය සහිත අකුර විවාහ ව හැඩවිය යුතුය. සංචාල ව හැඩවුණු ‘අ’ ස්වරය සහිත අකුර ම විවාහ ව හඩවුණේ ඉඳිරියේ ඇති හල් අකුර නිසා ය.

යනුවෙන් සොයායා, බාලයයා සහ උදව්ව, වලව්ව යන සිව් පෙයුන් ‘දෙමා-හැරිය’, අමර-කනද ද යන දෙපෙයුන් ඇත්තේ එක් ම රිසියයි. එය පළමු වැනි වැදගත් හේතුවයි.

‘සුදු වැනකුළු බෝ මැ අහස් කුසේ ඉහල යෙයි ඔබ යාම පහත් වෑ මැයි.’

කුමාරතුංග මුනිදාස පඬිතුමන් ගේ ‘වැඩි වැනකුළු’ යන පැදි පහසේ මුල් පැදියේ මුල් දෙපදයයි මේ. මෙහි මාතෘකා පිහිටුවිය යුත්තේ,

- - - - -

සුදුව ලා කුළු බෝ මැ අහස් කු සේ ඉහල යෙයි ඔබ යා ම පහත් වෑ මැයි

- - - - -
----- යන ආකාරයෙනි.

ඉස්ම (කෙට) මාතෘකා හැදින්වීමට - ලකුණක් දීර්ඝ (දිගු) මාතෘකා හැදින්වීමට - ලකුණක් යොදා ඇත.

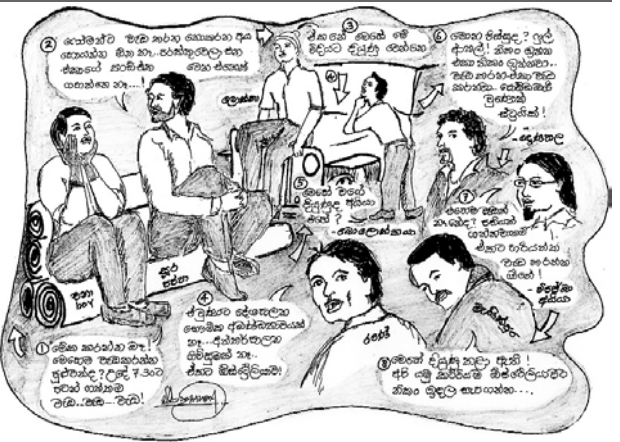
ඒ අනුව මේ දෙ - පදයේ ඇති ‘යෙයි, මැයි’ යන දෙ-වදන ද සලකා ඇත්තේ, ‘දීර්ඝ මාතෘකාව ලෙස ය. දීර්ඝ මාතෘකාව ලෙස ගැනීමට නම් එය ‘යෙයි, මැයි’ විය යුතු ය. ‘යෙයි, මැයි’ දක්විය යුත්තේ දීර්ඝ ලකුණින් () නො ව ඉස්ම ලකුණ (-) දෙකකිනි. මා, ‘යි, වු’ වෙන්වුව ‘යි, ව’ ලියන්නේ ඒ හේතු නිසාත්, අයි-යා, මයි-නා, දුයි-ල, අඩු-රුද යන වචන මා හඩවන්නෙන් අයි-යා, මයි-නා, දුයි-ල, අඩු-රුද යනුවෙන් නිසාත් ය. කියන විදියට ලිවීමට, ලියන විදියට කියවීමත් අපේ බසේ රිසියයි. මේ, ලියන්නේ තේරුම් ගැනීමේ දී ඔබට කිසි දු ගැටලුවක් ඇති වෙනැයි නො සිතමි. එහෙත් පැහැදිලිව දී ‘යි, වු’ ලිවිය යුතු තැන්වල දී එය පෙනේ නොවනු ඇත.

භාෂාවක් ගැන කතා කරන විටත්, භාෂාවක් උගන්නා - උගන්වන විටත් මුලින් ම එම භාෂාවේ අකුරු සහ පද හැදින්වීම සිටින යි. එහෙත් අපි අපේ ‘හොඳ සිංහල’ ලිපි පෙළ ‘උත්කානුකත’ (උත්කානුකත) සම්බන්ධයේ හඳුන්වා දෙමින් පටන් ගම්මු (ගනුමු - ගන්මු).

ලංකා කලාපයට

කෘෂිම ව්‍යුහය.....

අක්ෂර සංකෝචනය ලිපියි

අන්දමේ

අපේ රටේ කවුරුන් සොයාගන්න හමුවන චරිතයකි. විශ්වරෝ කමරිනි, සංදර්ශන සාහසික මහේසේකරතුමා අන්දමේ යන නමින් අමරතුමා සිරිමට අපේ අප පෙළුම් ඇත.

අන්දමේගේ අයුරු කතා තේරවීම්, කවි අම්මා හොයන්නේ දේ අයුරු ජන කවිකරණයේ ඇත. හොයන්නේ පටන් අන්දමේ ගේ කවි කතා අපි හැමවක සිතන්න කට ගමු.

කම් සඳහන්ව කරන විටකට පත් වෙමින් විවාහයක් කර වීමට දෙමව්පියන් උගන්වනු වුනා. විශ්වත් කරනා විටකට පැමිණ සිටින අන්දමේ ගැන දෙමව්පියන් පළු වීවැඩි ඔබලාපොරොත්තුවක් හැරායි අන්දමේට සිසුණි. මේ ගැන කතාබහා කිරීමට අපාමරිනි අන්දමේ දෙමව්පියන්ට ඇසන්නට මේ කවරු හෙද හැකා කවි වේ ය.

පළු අත්තම් විවුලොත් විල්ලෙහි පටල ඇත්තම් අපටත් ඔබ දෙවින දැසින් වීන කළුව පිස දෙමුත් ඉතින් මොරද මේ වගකට හැකි

ලේඛන
සේන
සුභ
ලක්ෂ
ලක්ෂ

ලිපිකරු